

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Освітня програма	36143 Середня освіта (Історія)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36143
Назва ОП	Середня освіта (Історія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.03 Історія
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Білобровець Ольга Матвіївна, Скидан Максим Ігорович, Дроздов Віктор Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.09.2020 р. – 30.09.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://drive.google.com/file/d/18ud4xDPCSl1EYqFwy77MiQM44UhcecQL/view
Програма візиту експертної групи	https://drive.google.com/file/d/1IeK4TVuJk6We5WjwHPxtNH4DkQDaen/view

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Аналіз звіту про самооцінювання, вивчення документації та проведення акредитаційної експертизи дають підстави експертній групі вважати, що освітня діяльність відповідає студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи, забезпечує виконання поставлених цілей та програмних результатів навчання, а зміст ОП та практики її реалізації враховують потреби учасників освітнього процесу та інших зацікавлених сторін. Загалом, ОП відповідає критеріям акредитації, але присутні суттєві недоліки, що можуть бути виправлені протягом року. Зокрема, зміст ОП варто переглянути, враховуючи сучасні тенденції підготовки здобувачів педагогічних спеціальностей за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Також слід забезпечити практичну підготовку в закладах загальної середньої освіти з метою розвитку професійних компетентностей на рівні профільної середньої освіти. В цілому, кадровий потенціал, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП сприяють провадженню освітньої діяльності на високому рівні, а здобувачам вищої освіти надається освітня, консультаційна, психологічна та соціальна підтримка. В ЗВО сформована система внутрішнього забезпечення якості освіти, враховуються умови ринку праці та регіональний контекст, здійснюється активна співпраця з роботодавцями. З іншого боку, потребує більшої уваги залучення здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування до процедур моніторингу якості вищої освіти, а також процедур розроблення та перегляду освітніх програм.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Цілі та програмні результати навчання узгоджуються зі стратегією розвитку ЗВО, визначаються з урахуванням регіонального контексту та ринку праці. 2. До процедур розроблення та реалізації ОП залучаються роботодавці. 3. ОП дозволяє сформувати індивідуальну освітню траєкторію здобувачів вищої освіти. 4. Велика увага в освітній діяльності приділяється оволодінню здобувачами вищої освіти соціальних навичок. 5. На веб-сайті ЗВО представлена повна інформація про правила прийому, які є чіткими і зрозумілими та не містять дискримінаційних положень. 6. Заявлені в освітній програмі цілі та програмні результати відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи. 7. Інформація про освітні компоненти доступна для здобувачів вищої освіти і представлена у формі робочих програм та силабусів. 8. Політика академічної доброчесності та процедури її дотримання чітко визначені в нормативних документах ЗВО, створено колегіальний орган з питань етики та академічної доброчесності. 9. Висока академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників, що задіяні під час викладання навчальних дисциплін ОП, дозволяє в повній мірі досягти запланованих програмних результатів навчання. 10. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання та процедури оскарження результатів є чіткими та прозорими, а здобувачі вищої освіти можуть впливати на освітній процес через опитування щодо задоволеності змістом та методами навчання й викладання. 11. У ЗВО створені механізми стимулювання викладачів до удосконалення викладацької майстерності й активності в науковій діяльності. 12. Сучасна матеріальна база ЗВО, надання всебічної освітньої, організаційної та консультативної підтримки створюють передумови для досягнення програмних результатів навчання. 13. В ЗВО нормативно врегульована процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. 14. Публічна інформація, яка стосується організації освітнього процесу, прав та обов'язків учасників освітнього процесу, інформація про ОП та її освітні компоненти опублікована на офіційному сайті ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Недоліки, що є суттєвими, але можуть бути виправлені протягом року: 1. Цілі та ПРН не враховують тенденцій розвитку спеціальності та не в повній мірі відповідають предметній області; зміст ОП переважно розрахований на фахову підготовку історика, а не на професійну підготовку вчителя у закладах середньої освіти. Рекомендуємо під час оновлення цілей, ПРН та змісту ОП врахувати «Концепцію розвитку педагогічної освіти», а також забезпечити формування професійних компетентностей вчителя на рівні профільної середньої освіти. 2. Практична підготовка студентів не дозволяє в повній мірі оволодіти професійними навичками, оскільки проходження переддипломної практики в закладах середньої освіти є вибірковою опцією здобувача. Доцільно збільшити обсяги практичної підготовки та забезпечити проходження практики в закладах загальної середньої освіти. Слабкі сторони: 1. Відсутність дієвих механізмів залучення здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування до процедур розроблення, моніторингу та перегляду ОП. Рекомендуємо включати їх представників до складу робочих груп, рад стейкхолдерів та моніторингових груп, системно проводити зі студентами анкетування щодо рівня задоволеності якістю ОП та якістю освітньої діяльності в ЗВО, оприлюднювати їх результати на сайті ЗВО. 2. Структура ОП включає блок дисциплін за вибором закладу освіти, доцільність якого варто переглянути в умовах автономії ЗВО. 3. Інформація про вибіркові компоненти не в повній мірі відображається на сайті ЗВО; право вибору дисциплін з інших ОП та рівнів освіти не реалізується. Потребують вдосконалення відповідні процедури вільного вибору дисциплін. 4. Практик зарахування результатів навчання, здобутих в інших ЗВО або у неформальній освіті, для здобувачів, що навчаються за даною ОП, не було; студенти не були задіяні в програмах академічної мобільності. Варто забезпечити інформаційну та матеріальну підтримку студентів з метою їх участі у програмах академічної мобільності, в тому числі міжнародних. 6. Здобувачі вищої освіти мають недостатні знання щодо видів академічної доброчесності та процедур залучення студентів до вирішення питань, пов'язаних з порушенням академічної доброчесності. Доцільно покращити роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед

студентів. 7. До аудиторних занять не залучаються професіонали-практики. Варто використовувати різні способи їх залучення, зокрема практику запрошення експертів галузі на читання лекцій. 8. Потребує удосконалення інформаційне забезпечення бібліотеки ЗВО, зокрема щодо доступу до наукометричних баз даних та інституційного репозиторію. 9. Моніторинг даної ОП за результатами навчального року не проводився. Слід забезпечити періодичне проведення моніторингу ОП щодо якості підготовки здобувачів вищої освіти та якості освітньої діяльності. 10. Проєкт змін до ОП не розміщено на веб-сайті ЗВО. Доцільно створити сторінку для громадського обговорення проєктів ОП та інших нормативних документів.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП є недостатньо чіткою, адже не містить конкретний результат, а саме підготовку педагогічних працівників у закладах загальної середньої освіти за предметною спеціальністю «Історія». ОП спрямована на надання «освіти в області історії та суспільствознавства із широким доступом до працевлаштування», а її фокусом визначається «спеціалізована історична освіта», що, на думку експертної групи, суперечить спеціальності 014 «Середня освіта». Здатність розв'язувати комплексні задачі, як вказано в меті ОП, згідно з НРК в редакції від 12.06.2019 р. (тобто на час впровадження даної ОП) стосується освітньо-наукового, а не магістерського рівня вищої освіти. Серед особливостей програми вказується акцент на розвиток професійно-педагогічної та дослідницько-інноваційної діяльності, яка досягається за рахунок генералізації змісту компонентів ОП. Для цього у структурі програми запроваджено методологічний компонент, що має забезпечити розуміння студентами актуальних проблем всесвітньої історії та українського гранд-нарративу. Цілі ОП не повністю узгоджені з місією та візією ЗВО, зазначеними у «Стратегії розвитку Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії» (<https://drive.google.com/file/d/1ZFTlC5zk5ZnonItxLuzlHWoNu-F84PtR/view>), в якій акцентується увага, зокрема, й на регіональному контексті. Втім, розвиток дослідницько-інноваційної діяльності здобувачів, як одна з цілей ОП, повністю корелює зі стратегічними завданнями ЗВО.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Процедури розроблення ОП визначаються «Положенням про освітні програми Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії» (<https://drive.google.com/file/d/1CyUhuBek2hZGhEdqQx671DPIKiHtXWVGJ>), згідно з яким до складу робочої групи з розроблення ОП мають входити члени проєктної групи спеціальності, провідні фахівці галузі та здобувачі вищої освіти. Проте у складі робочої групи не зазначені ані роботодавці, ані здобувачі вищої освіти. Згідно з відомостями про самооцінювання та витягом з протоколу №4 засідання кафедри суспільних дисциплін від 05.11.2018 р. (https://drive.google.com/file/d/1dVGQBm_kyocQ841zaFovxTazMhI3i8oh) до участі в обговоренні ОП були долучені здобувачі вищої освіти Поліщук Г. та Фурман М., які запропонували включити до ОП результати навчання, які б забезпечували умови для реалізації їхніх можливостей щодо широкого доступу до працевлаштування. Однак, під час зустрічей з фокус-групами експертна група встановила, що залучення здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування до процедур розроблення ОП майже не практикується. Здобувачі не підтвердили факт проведення опитувань щодо задоволення якістю ОП. Залучення випускників до розроблення ОП не відбувалося, оскільки ліцензію на підготовку здобувачів за магістерським рівнем ЗВО отримав лише у 2019 р. і набір здобувачів на ОП здійснювався вперше. Пропозиції стейкхолдерів розглядалися під час засідання кафедри від 18.02.2019 р., на якому взяли участь методист історії та права Департаменту освіти та науки Хмельницької міської ради Дейнега О.О. та вчителька історії гімназії №2 м. Хмельницького Степанова О.В. За результатами зустрічі з роботодавцями експертна група переконалася в активній участі представників органів місцевої влади та керівників закладів освіти щодо формулювання цілей ОП. ОП пройшла широке обговорення, про що свідчать наявні рецензії від представників роботодавців та академічної спільноти (директора Департаменту освіти і науки Хмельницької ОДА Фасолі О.О., професора кафедри Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка Сітарчука Р., директора департаменту контролю у сфері вищої, фахової передвищої освіти і освіти дорослих Державної служби якості освіти України Телячого Ю.В., в.о. директора Департаменту освіти і науки Хмельницької міської ради Балабуст Н.Ю.), які позитивно оцінили зміст та структуру ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ОП безпосередньо розрахована на потреби ринку праці та враховує регіональний контекст. Співпраця зі школами регіону, а також Департаментами освіти та науки Хмельницької ОДА та Хмельницької міської ради дозволяє здійснювати постійний моніторинг ринку праці. Доцільність впровадження ОП підтверджувалася представниками роботодавців під час онлайн-зустрічі. Галуzeвий і регіональний контекст прослідковується також під час пропонування здобувачам вищої освіти вибіркового освітніх компонентів та тем кваліфікаційних робіт. Разом з тим, в оновленій ОП не враховані тенденції розвитку спеціальності, зазначені в «Концепції розвитку педагогічної освіти», затвердженій наказом МОН України від 16.07.2018 р. № 776 (далі – Концепція). Згідно з Концепцією, підготовка здобувачів ступеня магістра має сформувати в них здатність брати участь у створенні та впровадженні нового змісту освіти та новітніх методик навчання на рівні профільної середньої освіти. Однак програмні результати навчання в ОП спрямовані на підготовку до викладацької діяльності в закладах вищої освіти (ПРН 11, ПРН 12). В ОП акцент переважно зроблений на фахову історичну підготовку з формуванням дослідницьких навичок, але в недостатній мірі представлений методичний компонент (оволодіння новими технологіями навчання, оновлення змісту освіти тощо). Також в ОП не зазначено професійну кваліфікацію, надання якої передбачено як Концепцією, так і наказом МОН від 12.05.2016 № 506 (зі змінами від 17.04.2019). У відомостях про самооцінювання зазначено, що «цілі та програмні результати навчання ОП були сформульовані відповідно до мети Нової української школи», однак в програмних результатах навчання подібне твердження не реалізується. Слабкою стороною ОП також є недостатнє врахування досвіду аналогічних іноземних ОП, що зазначається у відомостях про самооцінювання. На питання, як само враховувався досвід аналогічних вітчизняних програм, гарант ОП зазначив, що було враховано досвід Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та інших ЗВО щодо формулювання програмних результатів навчання та освітніх компонентів, а також придатності до працевлаштування (зокрема, посади викладача історії в ЗВО).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній. Відповідність програмних результатів навчання вимогам НРК, редакція якої діяла на момент запровадження ОП, розкрито у відомостях про самооцінювання, в яких зазначено, яким чином програмні результати навчання співвідносяться з окремими дескрипторами НРК. Загалом, експертна група відзначає коректність поданої у відомостях про самооцінювання інформації, але у період між затвердженням та реалізацією ОП було внесено зміни до НРК, які варто було б урахувати в ОП. Крім того, при формулюванні ПРН слід було виходити з того, що саме педагогічна діяльність, а не історична, є основною професійною діяльністю майбутніх фахівців. Тому ПРН мали б ураховувати специфіку спеціальності 014 «Середня освіта» та професійної діяльності вчителя закладу середньої освіти. Експертна група рекомендує також використовувати оновлену в НРК термінологію («уміння/навички», «відповідальність і автономія»), а також урахувати при оновленні ОП зміни в описі кваліфікаційних рівнів НРК, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. № 519.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП розроблена з урахуванням умов ринку праці та регіонального контексту. До розроблення ОП були залучені роботодавці та академічна спільнота, враховано їхні рекомендації при формулюванні цілей і програмних результатів навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкими сторонами ОП є недостатнє врахування тенденцій розвитку спеціальності, зокрема «Концепції розвитку педагогічної освіти», недостатнє залучення здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування до процедур розроблення ОП, недостатнє врахування досвіду аналогічних іноземних ОП. Експертна група рекомендує: оновити цілі ОП та програмні результати навчання, враховуючи сучасні тенденції розвитку педагогічної освіти; розробити та запровадити механізми залучення здобувачів вищої освіти та представників органів студентського самоврядування до процедур розроблення освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Незважаючи на наявність певних недоліків при проектуванні ОП, цілі та програмні результати навчання відповідають заявленій ОП. Важливим є зв'язок з роботодавцями при формуванні ОП. Це дозволило експертній групі оцінити Критерій 1 за рівнем В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Загальний обсяг ОП складає 90 кредитів ЄКТС. Обов'язкові освітні компоненти (дисципліни загальної підготовки та дисципліни професійної підготовки) складають 42 кредити ЄКТС. Вибіркові компоненти включають дисципліни за вибором закладу освіти (14,5 кредитів ЄКТС) та дисципліни вільного вибору (23 кредити ЄКТС, 25% від обсягу ОП), що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Експертна група вважає недоцільним наявність в ОП блоку дисциплін за вибором закладу освіти, адже ці дисципліни обов'язково вивчаються студентами. При цьому дисципліни «Іноземна мова у професійній діяльності», «Філософія історії» та «Глобальні проблеми сучасного світу» спрямовані на забезпечення програмних результатів навчання, отже мають входити до обов'язкової складової.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП має чітку структуру, а освітні компоненти складають взаємопов'язану систему, про що свідчить розміщена в ОП структурно-логічна схема. Особливістю ОП є наявність двох інтегрованих курсів теоретико-методологічного («Методологія сучасних історичних досліджень») та педагогічного («Сучасні технології навчання історії та суспільствознавства») спрямування. Проаналізувавши матриці відповідності компетентностей та програмних результатів навчання освітнім компонентам, експертна група встановила, що, в цілому, зміст програми дозволяє досягти заявлених програмних результатів навчання, проте існують деякі неточності. Наприклад, дисципліна «Психологія та педагогіка вищої школи» не пов'язана з ПРН 14, ПРН 16 та ПРН 17; ПРН 18 (спілкуватися у професійному середовищі іноземною мовою, шукати та обробляти історичну інформацію з письмових іншомовних джерел) відповідно до змісту си́лабусів не реалізується дисциплінами «Контроверсійні питання історії України: український та зарубіжний гранд-наративи», «Філософія історії», «Асистентська практика», адже у списку літератури відсутнє хоча б одне джерело іноземною мовою. Крім того, під час опитування фокус-груп експертна група з'ясувала, що спілкування іноземною мовою не відбувається під час викладання фахових історичних дисциплін. Також, на думку експертної групи, суперечливою є реалізація ПРН 2, ПРН 19 та ПРН 20 усіма освітніми компонентами.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Враховуючи те, що стандарт вищої освіти за вказаною спеціальністю відсутній, в ОП не сформульовано предметну область. Експертна група рекомендує сформулювати предметну область ОП (об'єкт вивчення; цілі навчання; теоретичний зміст; методи, методики та технології; інструменти та обладнання), використовуючи «Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти» (затверджених наказом МОН України від 01.06.2017 р. № 600) до запровадження відповідного стандарту вищої освіти. Аналізуючи зміст ОП, експертна група встановила його часткову невідповідність спеціальності. Зокрема, на забезпечення підготовки вчителя закладу середньої освіти відведено лише один компонент («Сучасні технології навчання історії в старшій школі»), який є частиною інтегрованого курсу, тоді як на підготовку викладача ЗВО, що не відповідає спеціальності 014 «Середня освіта», відведено два освітні компоненти («Психологія та педагогіка вищої школи» та «Сучасні технології навчання історії та суспільних дисциплін у вищій школі»). До того ж, інтегрований блок «Методологія сучасних історичних досліджень» та теоретичні дисципліни міждисциплінарного характеру «Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і неklasичних інтерпретаціях», «Глобальні проблеми сучасного світу» та «Філософія історії» спрямовані, передусім, на розвиток дослідницьких навичок та фахової підготовки історика, що не узгоджується з освітньо-професійною орієнтацією ОП за спеціальністю 014 «Середня освіта».

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ОП включає п'ять блоків дисциплін вільного вибору, кожен з яких включає по три дисципліни або можливість обрання освітнього компоненту з вибіркового дисциплін ЗВО. Здобувач вищої освіти має обрати по одній дисципліні з кожного блоку. Вивчення вибіркового дисциплін розпочинається з другого навчального семестру. Процедура здійснення здобувачами вибору дисциплін регламентується «Положенням про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін» (http://kgpa.km.ua/sites/default/files/polog_vybirkovi_dys.pdf). Документом визначається два способи вибору. Експертна група встановила незгодженість щодо термінів обрання вибіркового дисциплін та порядку подання заяви: у «Положенні про порядок та умови обрання студентами вибіркового дисциплін» вказується, що студенти обирають дисципліни на наступний навчальний рік до 15 травня шляхом подачі заяви на ім'я проректора, а в «Положенні про індивідуальний навчальний план студента» – до 10 квітня шляхом подачі заяв-побажань до деканату. Проте студенти, які навчаються за цією ОП, здійснювали вибір у першому та у другому семестрах, що підтверджується їхніми заявами (<https://drive.google.com/file/d/12WryIrNsoYkQ29qhDs38tSKaeatAbmE5>). Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами вони вказали, що в першому семестрі вони писали заяви для вивчення дисциплін у другому семестрі, хоча згідно із заявами такий вибір вони робили 07.08.2019 р., тобто до початку навчання. На веб-сторінці кафедри (<http://kgpa.km.ua/?q=suspilni>) представлені силабуси та робочі програми дисциплін, однак за багатьма дисциплінами вільного вибору вони відсутні, що ускладнює можливість попереднього ознайомлення здобувачів вищої освіти зі змістом дисциплін, які їм пропонуються. До того ж, робочі програми навчальних дисциплін, розміщені на сайті, не затверджені згідно з порядком зазначеним у п. 1.7 «Положення про робочі програми навчальних дисциплін» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxVTl2MEJRUEU3UXM>). Під час онлайн-зустрічі здобувачі вищої освіти запевнили, що їм надавали перелік дисциплін для вибору та вони могли ознайомитися з їх змістом на сайті академії. Експертна група вважає, що практика подачі паперових заяв (тим більше на завчасно підготовлених бланках, де дисципліни вписувались від руки) не забезпечує автономність студента при виборі, і може сприяти вчиненню на нього певного тиску з боку кафедри або деканату. Хоча й у навчальному плані передбачена можливість обрання дисциплін з інших ОП, така практика фактично не реалізується.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Організація практичної підготовки відбувається відповідно до «Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxZ2V4d1VkcEEtdFE>). Загальний обсяг практичної підготовки в навчальному плані складає 7,5 кредитів ЕКТС: 3 кредити ЕКТС (2 тижні) відводиться на асистентську практику, яка проводиться в 2 семестрі; 4,5 кредити ЕКТС (3 тижні) – на переддипломну практику в 3 семестрі. Крім того, 11 кредитів ЕКТС відведено на підготовку магістерської роботи. Експертна група вважає, що відведений на практичну підготовку обсяг є недостатнім, оскільки відповідно до «Концепції розвитку педагогічної освіти» обсяг практичної підготовки має складати не менше 30 кредитів у межах обов'язкової частини магістерських програм (включно з магістерським дослідженням). В ОП такий обсяг складає 18,5 кредитів ЕКТС, причому асистентська і переддипломна практики включені до вибіркової частини ОП. Слід також зазначити, що асистентська практика згідно з програмою, проводиться на базі ЗВО, а у процесі практики «студенти виступають у ролі спостерігачів та асистентів викладачів кафедри суспільних дисциплін», що не відповідає спеціальності 014 «Середня освіта». Згідно з витягом з протоколу кафедри від 12.05.2020 р. (https://drive.google.com/file/d/1EwskcA82XSITprNd9XM8_IA9OyZILBdr) студенти пройшли частину асистентської практики у другому навчальному семестрі, але у зв'язку з карантинном її зарахування було відтерміновано на третій семестр, про що видано відповідний наказ (<https://drive.google.com/file/d/1D9dlTDGrjIn192hsm7dtx4bBG-NcHBnt>). На момент проведення експертизи лише здобувачі денної форми завершили проходження асистентської практики. Як зазначила під час онлайн-зустрічі керівник практики Гамрецька Г.С., асистентська практика має ознайомлювальний характер на рівні закладу вищої освіти. Опитування експертною групою здобувачів дає підстави стверджувати, що в умовах карантину вони проходили асистентську практику дистанційно. Слід відзначити, що після проходження практики здобувачі проходять анкетування щодо рівня задоволеності практикою (<https://drive.google.com/file/d/1v3udcw2SkojING3vj6csgoiOqN4NaurwT>). Переддипломна практика може проводитись як на базі закладів загальної середньої освіти, так і фахової передвищої, професійно-технічної та вищої освіти. Базу переддипломної практики здобувач може обирати самостійно. Отже, якщо здобувач обирає можливість проходження переддипломної практики на базі ЗВО, то в такому випадку, він взагалі не проходить практичну підготовку в закладі загальної середньої освіти. На думку експертної групи це є суттєвим недоліком, тим більше, що всі студенти пишуть кваліфікаційні роботи, пов'язані з шкільним курсом історії в закладах загальної середньої освіти. Встановити, де саме проходять переддипломну практику студенти, експертна група не мала можливості, адже вона ще не розпочалася.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Практично всі освітні компоненти передбачають набуття студентами соціальних навичок. В ОП виділяється дві загальних компетентності, які спрямовані на їх розвиток (ЗК 1 «Soft skills. Навички успішності» та ЗК 2 «Soft skills.

Навички комунікації»). Формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти відбувається як шляхом вивчення освітніх компонентів та проходження практик, так і різними формами позааудиторної роботи. Наприклад, під час опитувань фокус-груп експертна група встановила, що студенти проводили театралізовані вистави з нагоди Дня міста, організовували туристичні походи тощо. Значну роль у формуванні соціальних навичок забезпечує інститут кураторства. При чому, самі студенти можуть виконувати функції громадського куратора для студентів молодших курсів.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Навантаження здобувачів згідно з навчальним планом денної та заочної форм навчання (https://drive.google.com/file/d/1dUR1FrGd8onKPn1B5m6OSFvbN5_cvpdC) відповідають «Положенню про навчання студентів за освітніми програмами магістра» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxT1p2M2g5VmxKY1U>). Тижневое аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти за ОП складає 18 годин для денної форми навчання. Обсяг аудиторного навантаження складає 33–40% від загальної кількості годин для денної форми навчання, та 10–17% – для заочної. В цілому, експертна група вважає, що аудиторне навантаження здобувачів цілком дозволяє досягти заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання. Під час онлайн-зустрічі студенти денної та заочної форм навчання зазначали, що вони задоволені графіком навчального процесу та навчальним навантаженням.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг і структура ОП відповідають чинному законодавству, освітні компоненти складають взаємопов'язану систему і дозволяють забезпечити ґрунтовну історичну підготовку, що, загалом, корелює з програмними результатами навчання. ОП дозволяє студентам сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Зміст ОП та особливості її реалізації створюють усі умови для належного набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: наявність блоку дисциплін за вибором закладу освіти; відсутність в описі ОП предметної області; невідповідність деяких програмних результатів навчання освітнім компонентам; недостатня тривалість практичної підготовки здобувачів вищої освіти; відсутність повної інформації про дисципліни вільного вибору на веб-сторінці кафедри. Недоліками є часткова невідповідність ОП спеціальності, оскільки програмні результати навчання та освітні компоненти, переважно, розраховані на підготовку історика та викладача ЗВО, а також проходження практики на базі ЗВО замість закладів загальної середньої освіти (в тому числі й переддипломної практики за бажанням студента). Експертна група рекомендує: переглянути зміст ОП на предмет посилення підготовки вчителя закладу середньої освіти; привести у відповідність програмні результати навчання та освітні компоненти, які дозволяють їх реалізувати; забезпечити обов'язкове проходження практичної підготовки в закладах середньої освіти; удосконалити процедури обрання студентами дисциплін вільного вибору.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи наявність недоліків та слабких сторін, експертна група вважає, що ОП частково не відповідає вимогам Критерію 2. Визначені недоліки є суттєвими, однак такими, що можуть бути усунені ЗВО протягом року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Експертна група встановила, що правила прийому на навчання за ОП оприлюднені на сторінці приймальної комісії (https://drive.google.com/file/d/1yAG_HkfP9-8m4Wf_vUqHV9aljt0o-NJ-/view), не мають дискримінаційних положень, є чіткими та зрозумілими. Проте варто було б розробити зміст-госарій на початку документа для спрощення ознайомлення абітурієнтами. Для зручності на окремій вкладці оприлюднені строки проведення набору в магістратуру (<https://drive.google.com/file/d/1lMGDa-fF6acqRsr2X6rwoOjyFR4DcwGe/view>). Позитивним моментом є те, що абітурієнти мають можливість отримати консультаційну підтримку у відповідальній особі, контактний телефон якої розміщено на веб-сайті (https://drive.google.com/file/d/1_lsaz4lrgKJoCVxjznTtJhph6bTxuCeA/view).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Експертною групою встановлено, що правила прийому враховують особливості ОП. Програма фахового вступного випробування (https://drive.google.com/drive/folders/1hytwVoDoArRETryM-PTUdcAFHJA_i7UP) включає три складові: історія України, всесвітня історія; методика навчання історії. Це дозволяє перевірити наявність вхідних компетентностей для навчання за програмою другого (магістерського) рівня. Виявлено, що студенти вступали на ОП з інших спеціальностей. За інформацією, отриманою під час онлайн-зустрічі зі здобувачами вищої освіти, вони складали додаткове фахове випробування у вигляді тестування.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зафіксовані в «Положенні про академічну мобільність здобувачів вищої освіти» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxUXEzWUpOc1A2YWM/view>). Вони є доступними і чіткими. Проте практики визнання результатів за ОП не були застосовані, а здобувачі вищої освіти за даною ОП не брали участь у програмах академічної мобільності. На сайті ЗВО також відсутнє інформування про можливості академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно з «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» (<https://drive.google.com/file/d/1bC3dtdEMFqXD76TOGXipJHALDvxExoDI/view>) до 5 кредитів ЄКТС може бути зараховано на магістерському рівні навчання. Здобувачі вищої освіти проінформовані про можливості неформальної освіти і проходять відповідні онлайн-курси (<https://drive.google.com/file/d/1C-lFk8AO893I9G1H3TkuAFJAHvnoJmAL>). У співбесіді здобувачка вищої освіти Н. Кашин підтвердила, що отриманий за участь у Всеукраїнському проєкті сайту Ed-era щодо підготовки до ЗНО сертифікат має мати бути зарахований як результат вивчення навчальної дисципліни. Проте поки практик зарахування цих результатів за даною ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, щорічно оновлюються та вчасно оприлюднюються на веб-сайті ЗВО. Розроблена нормативна база щодо визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО та у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкими сторонами є відсутність практик зарахування результатів навчання, здобутих в інших ЗВО та у неформальній освіті, а також відсутність реалізації здобувачами вищої освіти права на академічну мобільність. Експертна група рекомендує активізувати діяльність щодо залучення здобувачів вищої освіти до програм академічної мобільності, забезпечити їх поінформованість щодо можливостей та вимог до зарахування результатів навчання, здобутих в інших ЗВО та у неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Враховуючи наведені сильні та слабкі сторони й рекомендації щодо удосконалення ОП в контексті доступу до освітньої програми та визнання результатів навчання, експертна група дійшла висновку, що ОП загалом відповідає Критерію 3, а виявлені недоліки не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи організації навчання, як от: лекції, семінарські заняття, практичні заняття, самостійна та дослідницька робота студентів зазначені в ОП, робочих програмах і силабусах навчальних дисциплін і розміщені на сайті кафедри суспільних дисциплін (<http://kgpa.km.ua/?q=suspilni>). Загалом вони корелюються з «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxZnk5NnBMeGRYSnM/view>), «Положенням про робочу програму навчальної дисципліни» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxVTl2MEJRUEU3UXM/view>), «Положенням про силабус навчальної дисципліни» (https://drive.google.com/file/d/1--Diqy9SLlzpTSIfpWkaAVUr4Pn3S_fr/view). У цих документах зазначено та підтверджено під час розмови з представниками науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти застосування інтерактивних методів навчання, зокрема методу проєктів, ділової гри, аналізу конкретних ситуацій, кейс-методу, навчальних дискусії тощо. Питання застосування нових методів навчання для підвищення ефективності навчання обговорювались також на засіданнях кафедри та засіданнях методичної ради (протокол № 5 від 20.12.2019 р. <https://drive.google.com/drive/u/o/folders/16NfVpBAN6To6sny1cP6dHjcbOWlRXcp>). Вказані форми та методи навчання і викладання відповідають програмним результатам навчання та вимогам студентоцентрованого підходу, принципам академічної свободи, оскільки сприяють формуванню у здобувачів вищої освіти критичного мислення, об'єктивно-конструктивного підходу до історичних подій та орієнтують на формування власної аргументованої позиції. За результатами анкетування з'ясовано, що більшість студентів позитивно ставиться до методів навчання, які використовуються в освітньому процесі. Академічна свобода здобувачів вищої освіти забезпечується також можливістю зарахування результатів навчання, одержаних в неформальній освіті. Крім того, здобувачі вищої освіти самостійно здійснюють вибір тем кваліфікаційних магістерських робіт, виходячи з власних наукових зацікавлень, що підтверджено у розмові зі студентами.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання навчальних дисциплін є в робочих навчальних програмах та силабусах навчальних дисциплін, які доступні в публічному просторі й знаходяться на сайті кафедри суспільних дисциплін, що також підтверджується співбесідою зі здобувачами вищої освіти. Під час розмови членів експертної групи зі здобувачами вищої освіти та викладачами було встановлено, що порядок і критерії оцінювання, як і цілі та мета навчальних дисциплін доводяться студентам на перших заняттях, є чіткими та зрозумілими. Відзначено, що випадки необ'єктивного оцінювання знань та умінь студентів відсутні.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У ЗВО за ОП реалізується принцип навчання через дослідження, зокрема через написання кваліфікаційних магістерських робіт а також низки навчальних дисциплін ОП. Так, інтегрований навчальний курс «Методологія сучасних історичних досліджень», «Усна історія: теорія, і практика» дають наукове підґрунтя до проведення наукових досліджень та проєктів. У ході співбесіди зі студентами та науково-педагогічними працівниками і наданими документами підтверджено реалізацію навчально-дослідницького проєкту «Повсякденне життя українців у радянський період (кінець 1940 – початок 1990-х рр.)». Студенти проводять апробацію результатів наукових досліджень через участь у Міжнародних науково-практичних конференціях (<https://www.rshu.edu.ua/images/nauka/CollNOSOM2020.pdf>) (І. Белінська, Я. Жилінська, О. Кашин та Т. Мельник). Надані посилання та документи підтверджуються у співбесідах з викладацьким складом та студентами. Здобувачі вищої освіти мають можливість використовувати у своїх дослідженнях наукові здобутки викладачів кафедри і наукових керівників – монографії, статті та науково-методичну літературу, що розміщена в публічному просторі і доступна на сторінці кафедри суспільних наук (<http://kgpa.km.ua/?q=suspilni>). Дослідницький компонент присутній також і в асистентській та переддипломній практиці.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту навчальних дисциплін передбачене «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxZnk5NnBMeGRYSnM/view>). Викладацький склад кафедри, який реалізує ОП, під час наукових контактів з академічною спільнотою України (Харківська гуманітарно-педагогічна академія) здійснює обмін інформацією щодо організації освітнього процесу, нових тенденцій сучасної історичної науки, новітніх методів навчання і викладання, що зазначалось під час співбесіди з гарантом та науково-педагогічними працівниками. Прикладом оновлення в даній ОП є зміна змісту двох навчальних дисциплін, що підтверджується також рішенням кафедри (протокол № 6 від 03.01.2020 р.). Оновленню змісту освітніх компонентів сприяє участь викладачів кафедри у взаємовідвідуванні лекцій, участі у тренінгах, майстер-класах вебінарах (Поліщук О.С., Воротняк Л.І.).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Під час співбесіди та шляхом надання підтверджуючих документів встановлено, що науково-педагогічні працівники Академії мають можливість постійно знайомитись із сучасними науковими досягненнями та освітніми методиками завдяки інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Так, викладачі, які реалізують ОП, проводять міжнародні стажування та навчання (Поліщук О. С, м. Краків (Польща), 2018 р.; м. Гданськ (Польща), 2019 р.), Шоробура І. М. (м. Лодзь Польща), 2015 р.; м. Любляна (Словенія), 2016 р.; м. Гнезно (Польща), 2018 р.), Афіни (Греція), 2019 р.), Ворник М. М. (м. Гуйтінен (Фінляндія), 2019 р.). Сприяє впровадженню в наукову та педагогічну діяльність ознайомлення з новими тенденціями розвитку сучасної науки участь у міжнародних конференціях викладачів (Воротняк Л. І. – 53 міжнародна конференція IATEEL, м. Ліверпуль (Велика Британія, 2019 р.).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

До сильних сторін ОП треба віднести реалізацію студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи, що знайшли вираження у поєднанні використання як традиційних, так і новітніх методів навчання і викладання, чіткості та зрозумілості організації освітнього процесу через створення силабусів та обґрунтованої зміни освітніх компонентів. Дієвим є принцип «навчання через дослідження». Успішно реалізується інтернаціоналізація ЗВО через участь викладачів, які забезпечують виконання ОП, у міжнародних стажуваннях та конференціях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти організацією навчання та викладання проводиться без належного публічного висвітлення та врахування його результатів, що є слабкою стороною. Доцільно було б зробити його доступним на сайті факультету або університету в електронному вигляді з можливістю генерування результатів для використання учасниками освітнього процесу, покращення його якості та врахуванні при оновленні освітніх компонентів. Звернути увагу на необхідність розміщувати публічно офіційні документи, оскільки силабуси і робочі

програми навчальних дисциплін на кафедральному сайті не містять підписів офіційних осіб і дат їх затвердження. Попри задекларовану в документах університету можливість, здобувачі вищої освіти ОП не здійснюють міжнародну академічну мобільність і слабо ознайомлені з умовами її реалізації.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Реалізація освітньої діяльності ОП загалом відповідає вимогам Критерію 4 щодо відповідності форм та методів навчання і викладання заявленим в освітній програмі цілям та програмним результатам навчання, вимогам студентоцентрованого підходу, академічній мобільності викладачів. Зазначені слабкі сторони і зауваження усвідомлюються сторонами освітнього процесу і можуть бути усунуті в подальшій реалізації ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Ознайомлення з документами ЗВО, які встановлюють контрольні заходи та забезпечують оцінювання здобувачів вищої освіти (п. 6 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxZnk5NnBMeGRYSnM/view>), «Положення про контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів» (https://drive.google.com/file/d/1E6mPidmcM_w7VGvtepBK3ZaRuh7HvIAm/view), «Положення про моніторинг досягнень студентів на різних організаційних рівнях» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxXo9oNEFwQVMwYzA/view>), робочими програмами та силабусами навчальних дисциплін (<http://kgpa.km.ua/?q=suspilni>), протоколами засідань кафедри суспільних наук, спілкуванням з викладацьким складом та здобувачами вищої освіти дають підстави вважати, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, доступними для ознайомлення через їх оприлюднення у публічному просторі та усного оголошення викладачами на початку читання навчальних дисциплін. Обізнаність формами контролю та критеріями оцінювання підтверджена у розмові зі студентами.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Зважаючи на відсутність Стандарту вищої освіти, форми атестації здобувачів вищої освіти здійснюються на основі р. 9 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxZnk5NnBMeGRYSnM/view>) та п.2 «Положення про атестацію здобувачів вищої освіти» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxRmR4MmhmRDVFT28/view>). Згідно з ОП атестація відбувається у формі комплексного іспиту з дисциплін професійної підготовки (педагогіка та психологія вищої школи, методологія сучасних історичних досліджень, сучасні технології навчання історії та суспільствознавства) та публічного захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів, процедура повторного їх проходження визначені в р. 9 «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxZnk5NnBMeGRYSnM/view>), «Положенні про контроль і оцінювання навчальних досягнень студентів» (https://drive.google.com/file/d/1E6mPidmcM_w7VGvtepBK3ZaRuh7HvIAm/view), в яких зазначено порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. У співбесіді зі студентами з'ясовано, що випадків необ'єктивного оцінювання знань під час заліково-екзаменаційної сесії та оскарження результатів не було, однак посилян на знання документальної бази не зазначалось.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедура дотримання академічної доброчесності у ЗВО викладені та регулюються у «Положенні про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти» (https://drive.google.com/file/d/1x6avMVJegrsYF45qCwzEbSANmrrLd_eT/view), «Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності» (https://drive.google.com/file/d/1Tjmx_d_5Kd5pAPq32745R_7gN-zGNAi_N/view). До складу Комісії з питань етики та академічної доброчесності включені здобувачі вищої освіти (<https://drive.google.com/file/d/1EGfZzKU8JXAhc4MEHnKfL1mi9GtYYKlw>), однак представники органів студентського самоврядування під час онлайн-зустрічі не підтвердили свою участь у цій комісії. У результаті ознайомлення з протоколами засідань кафедри суспільних наук, на яких обговорювались питання дотримання принципів академічної доброчесності, спілкуванню зі здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування члени експертної групи переконалися, що в ЗВО ці положення реалізуються. Зокрема, відбувається перевірка наукових робіт та науково-методичних матеріалів на наявність академічного плагіату через програму StrikePlagiarism, використання якої здійснюється на підставі укладеної угоди з ТОВ «Плагіат» (<https://drive.google.com/file/d/1R4DCAQ7AfM9dgsODIsORcoAIN8UT6RFL>). З метою популяризації принципів академічної доброчесності при викладанні навчальних дисциплін та консультаціях наукових керівників при написанні кваліфікаційних робіт наголошується на дотриманні цих принципів, про що було заявлено на зустрічах фокус-груп. Проте під час опитування здобувачів вищої освіти експертна група встановила, що вони не в повній мірі розуміють реалізацію політики академічної доброчесності в ЗВО, ототожнюючи академічну нечесність виключно з академічним плагіатом.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Форми контрольних заходів, критерії оцінювання здобувачів вищої освіти, процедура оскарження результатів контрольних заходів є чіткими, зрозумілими, відображеними в документах ЗВО, робочих програмах навчальних дисциплін за ОП. Позитивним є застосування усіх видів контролю, визначення в балах ваги кожного виду роботи, а також практика висвітлення, пояснення та узгодження критеріїв оцінювання викладачами та в публічному просторі. Політика ЗВО щодо дотримання принципів та правил академічної доброчесності чітко визначена в нормативних документах, створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкою стороною є те, що у здобувачів вищої освіти не в повній мірі сформовані знання про види академічної недоброчесності, а процедури залучення студентів до розв'язання питань, пов'язаних з порушенням академічної доброчесності, не розуміють навіть на рівні органів студентського самоврядування. З метою розуміння прав здобувачів вищої освіти та накопичення позитивної практики їх відстоювання вважаємо за доцільне рекомендувати обговорення у студентських колективах, органах студентського самоврядування та серед викладачів положень існуючих у закладі документів щодо дотримання принципів академічної доброчесності, результатів анкетування щодо задоволеності рівнем організації освітнього процесу та викладання навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Загалом даний Критерій у ЗВО дотримується як на рівні реалізації ОП, так і на інституційному рівні. Однак, для набуття позитивних практик використання теоретичних положень академічної доброчесності необхідно провести певну роботу. Даний недолік може бути легко усунутий в ході реалізації ОП.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Для реалізації ОП залучено науково-педагогічні кадри, які відповідають Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Усі викладачі є докторами і кандидатами наук відповідної спеціальності, мають достатній стаж та досвід професійної діяльності, підвищують свій науковий та професійний рівень шляхом закордонних стажувань та участю у Міжнародних наукових конференціях. Частина викладачів має публікації в наукометричних базах (Scopus, Web of Science). Загалом наукові інтереси викладачів, які забезпечують реалізацію ОП співпадають з навчальними дисциплінами, які ними викладаються, виходячи з їх наукових публікацій, що дозволяє досягати цілей та програмних результатів навчання, визначених ОП. У ЗВО діє рейтингова система оцінювання діяльності викладачів відповідно до «Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxalRTcUFnbzJFT2s/view>), що стимулює до активної наукової та навчально-методичної роботи.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Добір викладачів у ЗВО відбувається згідно з «Положенням про порядок оголошення та проведення конкурсу на заміщення вакантних посад професорсько-викладацького складу» (<http://kgpa.km.ua/sites/default/files/Polog.pdf>) та Колективного договору між адміністрацією та трудовим колективом ХГПА (<http://kgpa.km.ua/sites/default/files>). В цих документах визначаються умови проведення конкурсу, права та обов'язки науково-педагогічних працівників. Процедурні норми конкурсного добору педагогічних кадрів, визначені у документах та підтверджені у співбесіді з науково-педагогічними працівниками, загалом дозволяють забезпечувати необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в якості експертів ОП, її оновлення та моніторингу (Н. Ю. Балабуст, О. О. Дейнега). Роботодавці залучаються до проведення переддипломної практики, долучаються до вибору тематики кваліфікаційних магістерських робіт (засідання кафедри суспільних наук (протокол №2 від 24.09.2019 р.), виступають їх рецензентами. Під час спілкування зі стейкхолдерами експертною групою встановлено, що ЗВО, як комунальна установа має тісні зв'язки з органами місцевого самоврядування. Зокрема, у співпраці з Хмельницькою міською радою було організовано спільний проєкт із залученням студентів «Театралізована екскурсія вулицями міста Хмельницького» (www.kgpa.km.ua/node/4989), в якому брали участь здобувачі вищої освіти за ОП (Собко М.).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Прикладів безпосереднього залучення роботодавців до аудиторних занять немає в силу об'єктивних причин співпадиння графіків навчального процесу та професійної діяльності, однак зазначається шлях оперативного регулювання цієї проблеми у майбутньому. Передбачено залучення роботодавців до проведення атестаційного іспиту здобувачів вищої освіти. Викладачі та студенти долучаються до зустрічей з професіоналами-практиками, експертами галузі через організацію зустрічей органами місцевої влади, іншими ЗВО у місті.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Розвиток викладацької майстерності науково-педагогічних працівників визначається низкою документів, які діють у ХГПА: «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxZnk5NnBMeGRYSnM/view>), в п. 8.2 якого зазначається право викладачів на підвищення кваліфікації та стажування (1 раз на 5 років); «Положенням про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxalRTcUFnbzJFT2s/view>), в якому враховуються наукові, навчально-методичні досягнення науково-педагогічних працівників. Академія сприяє підвищенню кваліфікації науково-педагогічних працівників шляхом проведення стажувань у ЗВО України (Блажкевич Ю. І., Вовк В. П., Воротняк Л. І., Гамрецька Г. С., Островий В. М.) та за кордоном (Поліщук О. С., Ворник М., Шоробура І.М.); через проходження курсів та одержання сертифікатів (Гамрецька Г.С.), участь у міжнародних та всеукраїнських конференціях (Поліщук О.С., Гамрецька Г.С., Блажкевич Ю.І.).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Згідно з «Положенням про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників» (<https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxalRTcUFnbzJFT2s/view>), в академії використовуються різні види заохочення. Так, за найвищі показники в роботі відбувається занесення на «Дошку Пошани», річні надбавки до заробітної плати, разові грошові премії, почесні грамоти і подяки (Поліщук О. С. – Грамота Хмельницької ОДА, Гамрецька Г. С. – Грамота ХГПА). У співбесіді з науково-педагогічними та адміністративними працівниками з'ясовано, що у ЗВО, в тому числі серед викладачів, що беруть участь у реалізації ОП, діє система преміювання викладачів за професійні досягнення. Зокрема, за написання статей у видання, які входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science у розмірі 0,5 % посадового окладу (Поліщук О. С.), оплату відряджень на наукові заходи в межах України (Гамрецька Г. С., Островий В.М) та безоплатні за кордон. При розподілі навчального навантаження преференції мають ті викладачі, що які мали вищі професійні здобутки і відповідно рейтинг за попередній навчальний рік.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Реалізація ОП забезпечується викладацьким складом, який має високу професійну кваліфікацію – усі викладачі доктори і кандидати наук, які регулярно підвищують свою кваліфікацію через стажування, в тому числі закордонні, беруть участь у міжнародних та всеукраїнських наукових заходах. Система рейтингування та морального і матеріального заохочення викладачів сприяє їх професійному зростанню.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Незначна кількість науково-педагогічних працівників має публікації у виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Участь професіоналів-практиків в освітньому процесі опосередкована. З метою підвищення професійної майстерності науково-педагогічних працівників та якості освітнього процесу було б доцільно збільшити кількість публікацій у рекомендованих базах, залучити професіоналів-практиків до ведення аудиторних занять та ввести практику залучення експертів галузі через програму запрошення професорів на читання лекцій.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Загалом ОП відповідає Критерію 6. Людські ресурси представлені викладачами з високими науково-професійними показниками участю в міжнародних та всеукраїнських наукових заходах та можливостями для розвитку. Подолання слабких сторін, як безпосереднє залучення професіоналів-практиків та експертів галузі до аудиторних занять можливе у найближчому часі і покращить якість ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансова та матеріально-технічна база ЗВО цілком забезпечує визначені ОП цілі та програмні результати навчання. Під час проведення дистанційної експертизи експертна група мала змогу побачити аудиторний фонд факультету, приміщення бібліотеки, гуртожитку, спортивні майданчики, мультимедійні кабінети та необхідну для проведення навчального процесу технічну базу. Загальна площа бібліотеки ХГПА становить 330 м. кв., наявний читальний зал з кількістю 120 місць. Сайт бібліотеки дозволяє користуватися співробітникам та здобувачам вищої освіти електронними ресурсами, однак відсутній доступ до наукометричних баз даних, посилення на публікації в інституційному репозиторії неактивні. Крім того, на веб-порталі бібліотеки вказані посилання на джерела з сумнівними щодо дотримання авторського права ресурсами та сайти з готовими рефератами і курсовими роботами

(<http://biblio.kgpa.km.ua/vebliohrafiia>). Наявні комп'ютерні класи та аудиторії з мультимедійними проекторами. Відповідно до фото-матеріалів умови життя в гуртожитках є задовільними (<https://drive.google.com/drive/folders/16mPpYdXcAcy3w2UyEOiXWA3cpOtLXPol?usp=sharing>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час роботи у фокус-групах експертній групі вдалося виявити, що заклад забезпечує доступ здобувачів вищої освіти до необхідної інфраструктури. Здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники підтвердили безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів та інфраструктури. Під час зустрічі з академічним персоналом експертна група встановила, що платформа дистанційного навчання університету Moodle наразі знаходиться в стадії розробки, а під час дистанційного навчання використовувалися різноманітні ресурси дистанційного зв'язку, зокрема Zoom. Здобувачі вищої освіти денної та заочної форм навчання під час опитування підтвердили, що вони були задоволені організацією дистанційного навчання.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище ЗВО є цілком безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за даною ОП. Керівництво ЗВО та факультету здійснює налагоджену роботу із створення та підтримки освітнього середовища, безпечного для фізичного та психологічного здоров'я студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Організаційна та інформаційна підтримка здобувачів вищої освіти відбувається шляхом їх взаємодії з викладачами, органами студентського самоврядування та кураторами академічних груп. Зокрема, експертна група відзначила досить розвинений інститут кураторства (<http://kgpa.km.ua/?q=kurator>). Під час онлайн-зустрічі здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування зазначили, що скарг на видачу довідок, або їх несвоєчасність не було. Наявна індивідуальна взаємодія деканів, професорсько-викладацького складу зі студентами в «Положенні про організацію виховної роботи» (https://drive.google.com/file/d/oB5IEIqZo57wxdopIYo5mZXBSWEo/view?usp=drive_open). Також функціонує центр психологічної підтримки студентів (<http://kgpa.km.ua/?q=node/91>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Експертна група визначила, що реалізація прав на освіту людей з особливими освітніми потребами не порушена, проте заклад недостатньо обладнаний спеціальними засобами. Наявний пандус при вході в університет, а заняття для таких осіб проводяться на першому поверсі. Слід зазначити, що на цій ОП не навчаються особи з особливими освітніми потребами. В той же час, немає окремого документу, який би визначав умови та заходи з інклюзивного навчання.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи було підтверджено, що в разі конфліктних ситуацій використовують процедури наведені в «Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії» (https://drive.google.com/file/d/1Tjmxid_5Kd5pAPq32745R_7gN-zGNAi_N/view) та «Положенням про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками та здобувачами освіти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії» (https://drive.google.com/file/d/1x6avMVJegrsYF45qCwzEbSANmrrLd_eT/view). Всі опитані учасники навчального процесу підтвердили відсутність конфліктних ситуацій та ситуацій дискримінаційного характеру.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Наявна достатня інфраструктура та матеріально-технічна база для здійснення освітньої діяльності; забезпечено безоплатний доступ здобувачів вищої освіти та викладачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів в межах ОП. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я студентів, які навчаються за ОП та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Заклад проводить в повній мірі освітню, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність достатніх інформаційних ресурсів на сайті бібліотеки, зокрема доступу до наукометричних баз даних та інституційного репозиторію. Дистанційна платформа навчання станом на сьогодні знаходиться в стадії розробки. Відсутні нормативні документи, які б відображали можливості для інклюзивної освіти для здобувачів з особливими освітніми потребами. Експертна група рекомендує вдосконалити інформаційні ресурси бібліотеки, забезпечити можливості дистанційного навчання для здобувачів вищої освіти за допомогою спеціалізованих онлайн-платформ, розробити положення про організацію інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виявлені недоліки суттєво не впливають на якість освітнього процесу. Заклад демонструє систематичне вдосконалення матеріально-технічного забезпечення.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються «Положенням про освітні програми у Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії» (<https://drive.google.com/file/d/1CyUhuBek2hZGhEdqQx671DPIKiHtXWGJ>). У положенні чітко наведені процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм, проте потребують конкретизації механізми залучення здобувачів вищої освіти та роботодавців до цих процедур. З інформації, наведеної у відомостях про самооцінювання, а також під час зустрічі з гарантом ОП встановлено, що перегляд ОП здійснювався лише один раз – до її впровадження. Зміни до ОП розглядалися на засіданні кафедри від 27.08.2019 р. (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/16NfVpBAN6To6sny1cP6dHjcbOWlRXcp>). Підставою для змін в ОП стала ініціатива гаранта Поліщука С.О. Це відповідає п. 4.5.2 «Положення про освітні програми», проте до обговорення слід було залучити інших стейкхолдерів (здобувачів вищої освіти та роботодавців). За підсумками навчального року слід було провести моніторинг ОП та підготувати аналітичний звіт, як цього вимагає згадане положення, однак у відомостях про самооцінювання та під час опитувань фокус-груп не зазначалося про проведення моніторингу даної ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Одним із способів залучення пропозицій здобувачів вищої освіти, як вказується у відомостях про самооцінювання, є проведення анкетувань. Проте, надані експертній групі бланки анкет свідчать про те, що здійснюється опитування щодо якості викладання, а не щодо удосконалення ОП (<https://drive.google.com/file/d/1clzfHRZzRTtIzBLQhXTpDMoxjXezSu9z>). Під час онлайн-зустрічі з адміністративним персоналом з'ясовано, що відділом внутрішнього забезпечення якості вищої освіти проводяться анкетування щодо якості викладання освітніх компонентів. У свою чергу, здобувачі вищої освіти не надали конкретних відповідей щодо проведення з ними анкетувань про задоволення якістю викладання та якістю ОП. До того ж, на сайті університету не розміщені результати таких опитувань. Ще однією формою залучення здобувачів вищої освіти є

запрошення студентів на засідання кафедр, факт якого зазначений у витягах з протоколів засідань кафедри (<https://drive.google.com/drive/u/o/folders/16NfVpBAN6To6sny1cP6dHjcb0WllRXcp>). Але під час опитування експертною групою здобувачі вищої освіти не зазначили, що були присутні на засіданнях (наприклад, Храпач О.С., яка згідно з наданими витягами з протоколів була присутня щонайменше на двох засіданнях). Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування експертна група не засвідчила конкретних випадків їх залучення до процедур моніторингу і перегляду освітніх програм.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Незважаючи на те, що перегляд освітньої програми в 2019 р. не здійснювався, відбувається постійний взаємозв'язок з роботодавцями, які надають пропозиції щодо покращення якості ОП. На онлайн-зустрічі з експертною групою були присутні представники роботодавців, зокрема Балабуст Н.Ю. (Департамент освіти та науки Хмельницької міської ради), Галус О.М. (гуманітарно-педагогічний коледж ХГПА), Бакіна О.Л. (заступниця директора з навчально-виховної роботи Хмельницького ліцею № 15), Дейнега О.О. (ліцей №17 м.Хмельницького), Степанова О.В. (гімназія №1 м. Хмельницького). Вони підтвердили, що надавали пропозиції щодо запровадження нових освітніх компонентів, удосконалення практичної підготовки здобувачів, формулювання фахових компетентностей тощо.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У зв'язку з тим, що випусків здобувачів вищої освіти за даною ОП не було, інформація щодо їх кар'єрного шляху ще не збиралася. Проте в ЗВО функціонує Центр кар'єри та працевлаштування, що здійснює аналіз інформації про працевлаштування випускників академії, а також проводить різноманітні заходи щодо сприяння працевлаштуванню студентів. Центр активно співпрацює з Департаментом освіти та науки Хмельницької ОДА та Департаментом освіти та науки Хмельницької міської ради, які моніторять потреби ринку області. Проводяться спільні зібрання з представниками цих департаментів, а також директорами шкіл з метою обговорення перспектив працевлаштування випускників академії. Роботу зі збирання та обробки інформації про випускників проводять також заступники декана, куратори академічних груп та представники студентського самоврядування.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У відомостях про самооцінювання вказано про проведення процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, в ході якого були виявлені недоліки в освітній діяльності з реалізації ОП, і вказано шляхи їх подолання. Проте порядок і процедури такого моніторингу не зазначені в «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти». За результатами моніторингу було запроваджено електронний ресурс Moodle, збільшено кількість одиниць мультимедійних комплексів та пристроїв для забезпечення вільного доступу до мережі Інтернет в аудиторіях, де проводяться заняття, розроблені «Положення про освітні програми», «Положення про силабус навчальної дисципліни» тощо. На думку експертної групи, результати проведення внутрішнього аудиту та його результати варто розміщувати у відкритому доступі на веб-сайті ЗВО.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП є первинною. Попередніх акредитацій інших ОП та рівнів освіти в ЗВО ще не відбувалося.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Структура та основні процедури системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії регламентуються «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (https://drive.google.com/file/d/1yK_xZhpoCqS313HMMnSHqtKoaE11LIZQ). В ЗВО створено спеціальний відділ, який здійснює ці процедури на університетському рівні – відділ внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, однак положення про цей структурний підрозділ відсутнє на сайті університету. Загалом, під час онлайн-зустрічей з фокус-групами у членів експертної групи сформувалася думка, що академічна спільнота опікується питаннями вдосконалення якості вищої освіти та якості освітньої програми. В той же час, відсутність інформації про результати

опитувань здобувачів вищої освіти на сайті ЗВО, формальні механізми залучення органів студентського самоврядування до процедур забезпечення якості вказують на те, що політика ЗВО щодо формування культури якості потребує подальшого вдосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Нормативно-правова база академії регулює процедури затвердження, моніторингу та перегляду ОП. Систематичною є співпраця з роботодавцями. Існує орган, що сприяє кар'єрному розвитку випускників ЗВО. Система внутрішнього забезпечення якості є структурованою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкими сторонами є недостатнє залучення здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування до процедур моніторингу і перегляду освітніх програм; відсутність заходів щодо моніторингу якості ОП відповідно до чинних в ЗВО положень; відсутність інформації про результати опитувань здобувачів вищої освіти на сайті ЗВО. Експертна група рекомендує: активізувати діяльність щодо залучення здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування до процедур моніторингу і перегляду ОП; оприлюднювати на сайті ЗВО інформацію про заходи і процедури моніторингу якості вищої освіти, зокрема результати опитувань здобувачів вищої освіти та внутрішніх моніторингів ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО сформована система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, встановлені процедури затвердження, моніторингу та перегляду ОП. Проте виконання й дотримання цих процедур мають певні недоліки, зокрема щодо залучення здобувачів вищої освіти та органів студентського самоврядування до моніторингу якості ОП та її перегляду. Встановлені експертною групою недоліки не є суттєвими, що стало підставою для оцінювання Критерію 8 за рівнем В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основні внутрішні нормативно-правові акти, що визначають правила та процедури регулювання прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу, знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО у розділі «Публічна інформація» (<http://kgpa.km.ua/node/1881>), що є доволі зручним для використання. Під час роботи у фокус-групах і здобувачі вищої освіти і представники академічної спільноти зазначили, що мають вільний доступ до інформації і знають, де вона оприлюднюється.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект змін до ОП не розміщено на веб-сайті ЗВО. На веб-сторінці кафедри вказана електронна скринька, куди можна звернутись з пропозиціями.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про ОП та освітні компоненти опублікована на веб-сторінці кафедри (<http://kgpa.km.ua/?q=suspilni>) разом з необхідною інформацією про освітні компоненти (робочі програми, силабуси, навчально-методичні матеріали). Інформація, представлена на сторінці кафедри, в повному обсязі дозволяє проінформувати стейкхолдерів про ОП та специфіку підготовку здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Веб-сайт ЗВО та відповідна сторінка кафедри дозволяє проінформувати стейкхолдерів про особливості організації освітнього процесу, а також дає повну інформацію про ОП. Обсяг інформації, що оприлюднюється, є цілком достатнім для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Проект ОП не розміщено на веб-сайті університету. На веб-сайті ЗВО доцільно було б створити сторінку для громадського обговорення проектів ОП та інших нормативних документів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Під час проведення зустрічей та опрацювання додаткових документів експертна група засвідчила, що є несуттєві недоліки, зокрема відсутність опублікованого на сайті проекту ОП, що стало підставою для оцінювання Критерію 9 за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Гарант ОП та керівництво Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії створили всі необхідні умови для роботи експертної групи, надали затребувані документи та підтверджуючі матеріали, організували зустрічі відповідно до програми роботи експертної групи в дистанційному режимі. Експерти отримали достатні підстави вважати, що освітній процес є не удаваним і здійснюється в реальних умовах. Під час онлайн-зустрічей з фокус-групами, опрацювання додаткової інформації та аналізу веб-сайту університету відомості, які отримала експертна група, підтверджували фактичну відповідність критеріям. Однак оцінити деякі критерії належним чином не вдалося через об'єктивні обставини: аналіз динаміки розвитку ОП не є можливим через відсутність набору студентів у 2020 р.,

результати проходження практичної підготовки невідомі через те, що переддипломна практика на момент проведення експертизи ще не розпочалася.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дроздов Віктор Володимирович

Члени експертної групи

Білобровець Ольга Матвіївна

